

HELYKITÖLTŐ

Mióta az ország szabad, előnt a papír. Levélsekre nyem minden estére megtelik az egykor irigyelt fogyasztói kultúra nélkülözhetetlen hulladékaival. Ez a tolakodó, nem kívánt sajtó éppúgy szédítő, fekete lyuk, mint a tömegeket elbájoló bulvárlap áradat a valóságos információ teljes hiánya és helyette a legmagasabb szintű technológiával előállított pszeudoinformáció elaltatta nemrég még érzékeny képességünket, hogy átlássunk a hazugságok hálóján.

A piacorientálnak nevezett társadalom a valóságos értékviszonyok érvényre juttatása helyett teret engedett a pszeudoértékviszonyok diktatúrájának. Ha valaki megfizette, hogy mindenkinek megtöltsék a levélsekre nyét az ő hirdetésével, akkor, úgy tűnik, nyugodt lelkiismerettel dobhatjuk be azt a papírkosárba. Közben aligha szabadna megféledeknünk arról a valóságos üzenetről, hogy minden lehetőségünket elveszítettük, hogy valóságos értékítéleteket alkothassunk a dolgokról és hogy befolyásolhassuk az értékviszonyokat, hiszen nemcsak a mindennapi kenyérünk árában fizetjük meg a kéretlen ingyenreklámot, hanem gyermekeink levegőjét is elvesztegetjük a félretájékoztatásunk érdekében kivágott erdővel.

Mit is ír az újság? Például azt, hogy 500 éve fedezte fel Kolumbusz Amerikát. A valóságban az ezt megelőző fél évezreden át sikerült az egyháznak az európai köztudatból kiiktatnia a tudást Amerika létéről, holott vikingek és ír térítők egyaránt hírt hoztak róla. Eszerint tudva tudták, jobb, ha ez az információ ködbe burkolódik. Az európai fejlődést így is felforgatta, lemoshatatlan vérrel szennyezte, hogy a titokról lehullott a lepel, Amerika öskultúráját pedig teljesen elpusztította. Nem tudom, pontos-e ez a statisztikai adat, de minden bizonnyal jellemző: az újkor kezdetének számító 1492-ben hetven millió volt Amerika őslakosainak száma, 150 év múlva, mikor már javában tart az afrikai kultúrák elpusztítása is, hogy rabszolgákkal pótolják az őslakosságot, három és fél millió.

Európa ilyen rettenetes, irgalmatlan irtóhadjárattal teremtett úrt egy pszeudoeurópai kultúra számára, miközben az arany, ez az eredetileg érinthetetlen, földi értéként fel sem fogható anyag kialakította a máig eleven pénzrendszert egy szellemi orientációjú értékrend helyett. A pénz, melynek minden filléréhez vér tapad, elvesztette szagát. Az európai kultúra mutánsa, mely gyilkosságban fogant, eredeti szellemiségétől elszakítva fejlődött az anyag megszállottjává, napjainkban a világ egyeduralkodójaként erőszakolja bele a maga képére formált kényszerzubbonyba azt, aki világra hozta.

Az amerikai bennszülöttek helyzete 500 éve nem változott. A kanadai indiánok között az öngyilkosság a fiatalok egynegyedét pusztítja el. Az Egyesült Államok rezervátumaiban alkoholista, beteg, akarattuktól megfosztott indiánok élnek. Kolumbiában félmillió felett van a kábítószerélvezők száma. Guatemalában ezerszám kóborolnak otthontalan, reménytelen gyermekek, akik az éhség, a hideg és a félelem ellen csak drágán szerzett és gyorsan ölő ragasztószerek kábulatával védekeznek. Ha nyugat-európai életszínvonalon álló parasztok termelnék a banánt, állítja egy másik statisztikai adat, darabja 6-8 márkába kerülne. Eközben a hagyományos gyümölcstermelés Európában tönkrement. Európában már különben is megfizethetetlen bármit is termelni, és a munka reménye nélkül maradt fiatalok úgy érzik, itt az ideje, hogy bosszút álljanak a színesbőrűeken.

Szabadságunk látszólag és elméletileg választási lehetőséget kínál: válhatunk európaiakká, ha megfelelőképpen amerikanizálódunk, vagy lehetünk rézbőrű néger, ha totemeinkhez ragaszkodunk. A valóságban, úgy tűnik, csak az egyik út nyílik meg előttünk szabadon: a pszeudoeurópaiságba belekábult rabszolgáé, akinek - egyebek között - nemzeti identitásról képzelegnie nem több, mint múltjának rangot szerző öncsalás.

(Ha a távolban mégis fény pislákol, az bennünk van. A játszma nem nyerhető meg odakint, csak idebent. Legalább ez látszik egyre világosabban.)

Gerle János